

มหาดไทยวิถีใหม่ สู้ภัยโควิด

KM ยุคใหม่

ต้องพร้อมใช้งาน

โจทย์ใหม่ที่ทุกหน่วยงานโดยเฉพาะกรมการพัฒนาคูณชนที่มีพื้นที่การทำงานอยู่ในทุกหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ทั่วประเทศ ต้องการคำตอบต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) คือ **“เราจะขับเคลื่อนงานให้สำเร็จได้อย่างไรภายใต้วิถีใหม่”** สิ่งที่จะเป็นคำตอบต่อการเปลี่ยนแปลง คือ **“เราต้องขับเคลื่อนงานด้วยองค์ความรู้”** ซึ่งแน่นอนที่สุด ความสำคัญอยู่ที่ **“องค์ความรู้ต้องตอบโจทย์ และ ต้องพร้อมใช้งาน”** นั่นคือหลักการและที่มาของการขับเคลื่อนการจัดการความรู้ของกรมการพัฒนาคูณชนเพื่อตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงและสามารถตอบสนองต่อ **“มหาดไทยวิถีใหม่ สู้ภัยโควิด”**

การขับเคลื่อนการจัดการความรู้ ของกรมการพัฒนาคูณชน ในปี ๒๕๖๔ มุ่งเน้น ๓ เป้าหมายหลัก คือ การส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรในการเป็นนักจัดการความรู้ในงานพัฒนาคูณชน การส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้ในงานพัฒนาคูณชนตาม Knowledge Mapping ในทุกพื้นที่ และ การสร้างคลังความรู้ในงานพัฒนาคูณชนให้พร้อมใช้งาน

เพื่อตอบโจทย์ให้เกิดความสำเร็จของงานได้ตามเป้าหมายเดิมบนเงื่อนไขวิถีใหม่ เราใช้วิธี ๓ เปลี่ยน ด้วยการ

- 1. **“เปลี่ยน offline เป็น online”**
- 2. **“เปลี่ยนข้อความ เป็น รูปภาพ”** และ
- 3. **“เปลี่ยนจากทำเอง เป็น เครือข่าย”** ถึงตรงนี้

มาดูกันต่อว่า ๓ เปลี่ยน เราเปลี่ยนอะไร อย่างไร

เริ่มต้นการพัฒนาบุคลากรให้เป็นนักจัดการความรู้ในงานพัฒนาคูณชน เราสร้างเครือข่าย KM Team ระดับศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ๑๑ ศูนย์ที่มีอยู่ในพื้นที่ทั่วประเทศ ร่วมกันจัดทำแผนการจัดการความรู้จัดทำ Knowledge Mapping และสร้างรูปแบบการจัดการความรู้ที่เหมาะสมกับภูมิสังคม จากนั้นเราสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้ทราบ

และเข้าใจกระบวนการจัดการความรู้ทั้งหมดและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะด้านการจัดการความรู้ ทักษะการทำ infographic และ clip VDO กระบวนการนี้เราเปลี่ยนจากการอบรมแบบ offline เป็น การอบรม online ผ่านระบบ Zoom Cloud Meeting จำนวน ๓ วัน ให้กับบุคลากรทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอ จากการใช้การอบรม online นอกจากลดความเสี่ยง

จากการรวมตัวกันได้มากขึ้น ทำให้เราเพิ่มจำนวนผู้เข้าอบรมได้มากขึ้น เราจึงมีเครือข่ายนักจัดการความรู้เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

การเปลี่ยนในลำดับต่อมา คือ “เปลี่ยนข้อความ เป็น รูปภาพ” จากองค์ความรู้ที่อยู่ในรูปแบบของข้อมูลที่เป็นข้อความในเอกสาร เราพัฒนาทักษะให้นักจัดการความรู้สามารถนำเอาองค์ความรู้ที่มีอยู่มาจัดทำในรูปแบบภาพ infographic โดยใช้เครื่องมือที่เป็นโปรแกรมการทำงานแบบ online ทำได้ทุกที่ ทุกเวลา สามารถนำเสนอองค์ความรู้ได้อย่างน่าสนใจมากขึ้น อ่านและ

เข้าใจได้ง่ายมากขึ้น อีกทั้งยังพัฒนาทักษะด้านการสร้าง clip VDO จากโปรแกรม online สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เห็นภาพจริง สิ่งที่เกิดขึ้นจริงและจากเจ้าขององค์ความรู้ในขณะเดียวกัน องค์ความรู้ทุกเรื่องก็ถูกพัฒนาเป็น e book จัดหมวดหมู่แล้วสร้างเป็น Book case แบบ online เพื่อให้ทุกคนสามารถค้นหาและเข้าถึงองค์ความรู้ได้ง่ายขึ้นด้วย

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-๑๙ แต่ละพื้นที่ได้กำหนดมาตรการเข้า-ออกจังหวัดที่เข้มข้นและแตกต่างกันออกไป การเดินทางจากส่วนกลางซึ่งเป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวดไปถอดองค์ความรู้ในแต่ละพื้นที่จึงไม่สามารถทำได้ เราจึง “เปลี่ยนจากทำเอง เป็น เครือข่าย” เราสนับสนุน KM Team ที่อยู่ในส่วนภูมิภาค จำนวน ๑๑ ทีม เป็นเครือข่ายสำคัญในการออกพื้นที่เพื่อถอดองค์ความรู้การพัฒนางานให้ได้ตามเป้าหมาย

นอกจาก KM Team ภูมิภาค เรายังมีเครือข่ายนักจัดการความรู้ในระดับจังหวัดและอำเภอที่มีความพร้อมในการถอดองค์ความรู้การพัฒนางานในทุกพื้นที่ซึ่งทุกคนมีเป้าหมายในการถอดบทเรียนการทำงานให้เป็นองค์ความรู้ที่จะนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อยคนละ ๑ เรื่อง

จากการเปลี่ยนวิธีการทำงานภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ทำให้เรายังคงสามารถขับเคลื่อนกระบวนการจัดการความรู้ขององค์กรได้ตามเป้าหมายที่กำหนด สามารถจัดเก็บรวบรวมได้ตาม Knowledge Mapping ตรงตามความต้องการใช้ เราได้้องค์ความรู้ที่ถ่ายทอดสื่อสารให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ เข้าถึงได้ง่ายจากองค์ความรู้ที่จัดเก็บรวบรวมได้มากกว่า ๓๐๐ องค์ความรู้ได้นำมาพัฒนาเป็นคลังความรู้ในนางพัฒนาชุมชน มีช่องทางการเข้าถึงองค์ความรู้ได้จาก website คลังความรู้กรมการพัฒนาชุมชน <https://train.cdd.go.th/km> ทำให้ทุกองค์ความรู้ของเราอยู่บนโลก online ที่พร้อมใช้งานได้ทุกเวลา

สิ่งที่เราได้จากกระบวนการจัดการความรู้ไม่ใช่เพียงองค์ความรู้ที่อยู่ในคลังความรู้บนโลก online เท่านั้น สิ่งสำคัญที่เราได้คือการพัฒนาคน การพัฒนาบุคลากรทั้งหมดของกรมการพัฒนาชุมชนให้เป็นนักจัดการความรู้สามารถสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนางานของตนเองได้ สามารถสร้างองค์ความรู้เพื่อให้ทุกคนในองค์กรนำไปขับเคลื่อนงานใหม่ได้โดยไม่ต้องเริ่มจากศูนย์ งานเดิมได้พัฒนางานใหม่เริ่มได้อย่างถูกต้องในทันที งานทั้งหมดจึงสามารถขับเคลื่อนได้ด้วยองค์ความรู้อย่างแท้จริง

ผู้รับผิดชอบผลงาน : นายยอดชาย ฟ้าเจริญ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มงานจัดการความรู้
สังกัด สถาบันการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน
กระทรวงมหาดไทย
ที่ตั้ง : ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคาร B ชั้น 5
ถนนแจ้งวัฒนะ หลักสี่ กทม.10210
โทรศัพท์ : 0 - 2141-6244